

A terület É-i részén talált 1. lelőhelyen, az ÉK-DNy irányú nagy dombvonulat egy lankásabb DK-i nyúlványán közepes sűrűségben kerültek elő bronzkori kerámiatöredékek, paticskok, őrlőkő töredéke, valamint az ÉK-i részen kevés neolitikus kerámia.

A terület DK-i részén felfedezett 2. lelőhelyen, egy alig látható, a környezetéből kissé kiemelkedő dombháton szórványosan találtunk középső neolitikus kerámiadarabokat.

A lelőhelyek összefüggése a felszínen nem volt megállapítható.

CSENGERI PIROSKA

260. Miskolc, Rákóczi utca 13.

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Á, Kú

2003. szeptember 29. és október 7. között a Herman Ottó Múzeum régészeti feltárásokat végzett a telken. Az épület lebontott hátsó traktusa helyét régészeti módszerekkel kutattuk, valamint az udvar rétegsorát vizsgáltuk.

A kutatás célja az volt, hogy információkat szerezünk a telek építéstörténetéről, valamint megvizsgáljuk, hogy az Avas ÉK-i lábánál, az Avas és a Szinva által határolt területen mely régészeti korok leletanyaga található meg. A Szinva jobb partján található telek az Avas lábánál mintegy 70 méterre található attól a helytől, ahol a Bársony-házi szakócák 110 évvel ezelőtt előkerültek. A Rákóczi utca folytatásában az egykori Molotov u. 12–14. (korábban Mindszent u. 4–6.) ma Papszer u. 32–34. sz. telken Saád Andor végzett régészeti leletmentést 1959-ben, e kutatás során őskőkori eszközkészítő műhely leletei kerültek elő. A Mélyvölgy utca építésénél a 19–20. század fordulóján egy 11. századi, Szent László denárjával keltezett sírt találtak (Révész, 1992, 108. Idézi Gyulai Éva 1996, 224. In. Miskolc története I.). Ez a leletelőkerülési hely a kutatási terület közelében, attól DNY-i irányban található.

A Rákóczi utca 13. környezetében előkerült eddigi régészeti jelenségek tehát indokolták, hogy e telken is régészeti kutatásokat végezzünk. A telken található úgynevezett Görög kereskedőház építéstörténetéről, valamint a telek középkori betelepülésének részleteiről igen keveset tudunk, ami szintén szükségessé teszi a régészeti kutatást.

A kutatott telken álló műemléképülethez kapcsolódó, a feltárás előtt elbontott épületrészek helyén kitisztítottuk a 19–20. századi alapfalak maradványait, majd kettő, egymásra merőleges kutatóárokmal megvizsgáltuk a terület rétegsorát. E helyen előkerült egy kőlapokkal fedett, a Szinva felé vezető csatorna 6 méter hosszú szakasza. A csatorna betöltésében több keménycserép tál volt. E tálak többsége jól azonosítható bélyeggel készült. A keménycserép áru között a bélyegek alapján az alábbi műhelyekből származó edényeket lehetett elkülöníteni: Holics (HI-bélyeg), Kassa (Kaschau I-bélyeg), Rozsnyó (Rosenau-bélyeg), valamint egy pontosabban meg-

nem határozható, angliai kerámiaműhely termékei (**eds pottery-bélyeg).

A néhány kutatóárokra korlátozott feltárás eredményeképp valószínűsíthető lehet, hogy a telken található épületen a 19. század közepén egy jelentős átépítést végeztek. A telek a 17–18. századokban bizonyosan lakott volt. A 14–15. századból nem kerültek elő olyan leletek, melyek a telek lakottságára utalnának. Az Árpád-kori leletanyag megjelenését az s18-19-20 rétegekben összekapcsolhatjuk a közeli Mélyvölgy bejáratánál előkerült, 11. századi leletekkel.

A 17–18. századi kerámiával keltezett rétegekből több kőeszköz, kő nyersanyag is előkerült. Legszebb példányuk egy kisméretű szakóca. E kőeszközök kivétel nélkül másodlagos helyzetűek, az Avas magasabban fekvő részeiről kerültek megtalálási helyükre. E tényre figyelembe véve feltételezhetjük, hogy a közelben talált Bársony-házi szakócák is hasonló módon kerültek megtalálási helyükre, azaz a szakócákat nem a megtalálási helyükön készítették és használták.

PUSZTAI TAMÁS

261. Miszla, Bikád, Szentegyház-hegy

(Tolna megye) Kő

Bikád, Szentegyház-hegy középkori templomát egy 1934-es adat szerint kincskereső bolygatták (WMM Rég. Ad. 365-90). A hegy és a hasonló nevű dűlő neve szerepel az 1:10000-es térképen is.

2003. április 19-én a Szentegyház-hegytől K-re eredő patak mentén, az úgynevezett Gyertyános-völgy keskeny szántáscsíkján kb. 500 m hosszan nem találtunk leleteket. A patakra merőleges távvezeték mentén Ny-nak tartva felkapaszkodtunk a Szentegyházi-dűlő néven szántott területként jelölt dombtetőre, amelyet azonban ma már fiatal, vegyes (tölgy-platán-galagonya) erdő borít (tőle K-re, a domboldalon a térképpel megegyezően lombos erdő van). É felé tartva teljes hosszában átszeltük a Szentegyház-hegyet, de a magas aljnövényzet miatt nem lehetett megfigyeléseket tenni. Bár a domb K-ről elég meredek, megtelepedésre nem a legalkalmasabb, de a dűlőnevek alapján kétségtelenül itt keresendő a középkori (Bikád?) falu és temploma.

K. NÉMETH ANDRÁS

262. Miszla, római katolikus templom

(Tolna megye) Ú

1995-ben a templom körül 1 ásónyom mélyen 30–40 cm széles árkot ástak, amelynek során embercsont került elő. A helyszínelést végző Ódor János Gábor megállapította, hogy a mai templom helyén létezett középkori templom osszáriumát bolygatták meg. Mivel tudomást szereztem róla, hogy a templom azóta is vakolat nélkül áll, érdemesnek tűnt megvizsgálni, hogy a felmenő falak esetlegesen nem őriznek-e középkori részleteket. Mivel beavatkozás nélküli terepszemlénk (2003. április 12.)